

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenként háromszor: vasárnap, kedden (félfelvén) és esütőfrötkön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 óratól 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 helyben készre hozdva
 Egész évre . . . 8 frt.
 Fél évre . . . 4 " "
 Negyed évre . . . 2 " "
 Hirdetéseket és nyílterti közleményeket a kiadóhivatal megsejtelt árgyűzők szerint számít.
 Kiadó hivatal:
 Nadasch, Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomtatás a városházépületben, hová az előfizetések és hirdetések küldendők

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . 9 frt — kr.
 Fél évre . . . 4 " 50 "
 Negyed évre . . . 2 " 25 "
 Hirdetéseket lapunk számára a fővárosi valamint minden nagyobb külföldi hirdetői irodák elvállalnak.
 Szerkesztéségi iroda:
 Sötét-utca s csendes-utca sarkán, Hofeneder-fele házban, kovámmelen a lap szerkesztési részét illető közlemények, küldendők.
 Bérmunkásoknak nem fizetünk díjat, Kéziratok nem adhatók vissza.

Színházunk rendezéséhez.

Ily cím alatt t. laptársunk a „Bácska” egy egészen téves irányú és saját magával is megkeserítő folytonos ellentétben álló vezércikket közöl, melyre annál inkább is reflektálnunk kell, mert a többi közt e lapok szerkesztőjét is nem jogosult szemrehányással illeti.

Ezen cikk elsőben is apodikticze kimondja azt, hogy a k k o r a és o l y m o d ú közönségünk nincs, mekkora az itteni igényeket kielégíteni képes társulatot 4—5—6 hónapra át kitarthatna. Ezt mi is hajlandók vagyunk adatai, ezt mi lapunk ez évi 12. számában szintén kimondottuk. Vontunk azután ebből következtetést, mely így szólt: Ha nincs gazdag közönségünk oly számban, hogy egy jeles színtársulat megélhessen, új színházunk azonban van, s akarjuk, hogy színygünk viragozzék, nehogy ez folytonosan morális pressio gyakorlásával járjon, szavazzon meg a város évi 2000 forintnyi subventiót. Ez világos beszéd. Azonban a „Bácska” egészen más következtetést vont abból, hogy mint maga mondja: „van egy pár tehetos főidbirtokos, de magyar vagyón — vagy pénzarisztokratia — sajna! nincs. Hivatalnokok képezik úgy a színygnek, mint minden humanus eszmenek tartarto fokontingenset; hivatalnokok a kik lapokban és kervevényekben nyilvános és magán úton panaszokodnak, hogy a színyg gyámoltatása nekik is aig tudnak a kor hozzájuk fűzött követeléseinek anyagilag megfelelni.”

Ebből a való s szomorú igazságból t. laptársunk azt az épületet konsequensint vonja, hogy: ha nincs színházlatogató közönségünk, akkor ne telen, hanem tavasszal, osszel „tartsunk ki” egy színtársulatot. Mintha bizony az őszi természettel, a mi meddo zsebeinkben is gyümölcsöse fejlődnek a szegénység, vagy tavasszal kikéne benne a pénz-

mag s virágokat hajtana. Azzal az igazsággal szemben, mit fontebb ezítáltunk vajmi keveset használ nekünk a tavasz, vagy az ősz. De azt mondja a „B—a,” hogy „a színikiadások a fűtéssel kisebbeck.” No bizony! Hát az a 100 vagy 200 frt teszi tönkre a jelenlegi színtársulatot, a mibe a fűtés kerül? Azt az argumentumot pedig, hogy tavasszal vagy ősszel jobb társulatot kaphatunk édes kevéssre becslhetjük azzal szemben, hogy nincs gazdag színházlatogató közönségünk. Ime a legközelebbi példa rá Csóka színgazgató, kinek társulatával ugyancsak megvöltünk elégedve, egy heti titllet után azzal fenyegetozott, hogy elhagyja városunkat, ha nem partolja a közönség, s csak úgy maradt itt, hogy bérletet „esináltak” számára. Pedig tavasz volt, a madarak vigan fűtűréztek a fákon, a virágok nyiladoztak, a természet pompázott csak hivatalnok! zsebeink maradtak hervatagok, mert azokra nézve bajos kikeletet teremteni. T. laptársunk onnan akar venni tavasszal, a honnan telen nem vehet. Sajátságos egy logika.

Vagy van közönségünk, mely egy társulatot „ki bír tartani,” vagy nincs. Ha van: telen is van, ha nincs: tavasszal nincs. Mútan a jelzett cikk úgyigen böcselkedve azt is belátja, hogy indítvány népszerűtlen (azt, hogy egyuttal absurdum, nem látja be!) ráter a subventio kérdésére, s kijelenti kategorizce, hogy az absurdum! Abszurdum az, a mi csaknem minden magyar érzelmi városban létezik, de létezik még ott is, a hol a város uszik a deficit arjában (mert hát melyik város is az, melynek deficitizje nincs?)

A cikkirő nem is 2000 frtot, de csak ezret emilit, melyről azt mondja, hogy „elviselhetlenne tené úgy is súlyos közadónkat.” Hanem már ezt csak higgye a ki akarja . . . ő tisztelt uram, ön méltan panaszokzik súlyos közadókrol s mi tökéletesen egy neztben vagyunk önnel, hogy ne szá-

poritsuk azokat. De ne a színygűtől vonjuk meg azt, hanem . . . majd hogy ki nem mondottuk. Gondolja csak meg, a színygűtől vonjuk meg, a színygnél kezdeni meg a gazdálkodást. Hiszen ez képtelenen annyit tesz, hogy csupa takarékoságból ne vegyünk magunkra tiszta inget. . . He-lyeselné ezt? Nem ugy-e? A színygű pedig a társadalom inge, melyt tisztán kell tartani, ha mind-járt a kabátunk lett-ott foltos is, meg lukas is. Egy szó megteremté színházi részvényeink beváltá-sát, egy másik a vasfüggöny megvételeit, egy harmadik nem teremtelné meg a subventiót? Úgy ne járjunk vele, mint a megyeház előtti templomnal. S mivel indokolja a cikkirő azt, hogy a subventio absurdum? Azzal hogy sok olyasmi nincs még, a mi kéne, meg azután a színházi subventio fejében fizetendő pótdátot nemcsak az fizetné, a ki él-vezi, hanem a „földmivesek, szegény iparosok s szállási gazdák, „a kik tán csak hírből, tud-ják hogy van-e s mirevaló a színház?” Ugyan ugy-e? Hát csak hírből ismerik, de azt nem tudják mirevaló. No ha igazat mondott, ak-kor kérjük igyekezzek felvilágosítani azokat a földmiveseket, szegény iparosokat, szállási gazdák arról, hogy van színházunk s hogy az nekik is való, de nagyon; ha nem mondott igazat akkor — nem áll az az argumentuma, hogy azok hiába adóznak.

A cikk vége táján aztán következik egy in-dokolatlan szemrehányás, mely szőrű-szóra így hangzik: „oly város ellen, ahol egy forangú úr felalozza magát a bérletszedésre s oly kis érőt talál, aki daczára annak, hogy a szabad sző emberre szegre akasztja a tavall per „ildomtalanság” nyilvánosan hirdetésí elvét stb. ott az igazgatóknak ideális szempontból panaszuik nem lehet stb.”

Hogy rossz néven veszi-e cikkirő a forangú

„Zombor és Vidéke” tárczája.

Ha egyszer . . .

Ha egyszer azt elmondhatnám neked,
 Hogy mily forró szeretlek:
 Orczad aztánna könnye szép szemednek, —
 Siratnál engemet!
 Elmondanám, hogy régen, — szüntelen,
 — Csak egyszer látva arczod, —
 Hordom szívemben azt a merges harczot,
 A melynek neve: szerelm . . .
 S elmondanám, hogy éjet és napot
 Eltöltök zord keservben . . .
 Hit, mely a szívet élteti, ah engem
 Remény nélkül hagyott!
 Te a magasban, én mélyen alant,
 Te búszke, én a dolyfos;
 Te gazdag vagy, — terajadt ezíra koutos, —
 Enyem csupán a lant.
 Hogy első ne közölgj felem: van ok:
 No vagy s rinden találod . . .
 De hogy én hordjám odafenn uszályod:
 En ferfa vagyok!
 S pedig szeretsz, — sokszor mondá szemed,
 Midőn keresve engem,
 És feltalálva a zajos tömegben,
 Oly vagyón rám meredt.
 S hogy én szeretlek, az kétségtelen;
 Mert hisz keresve engem,
 Latod, hogy mily gyakorta onfeledten
 Rajtad csüg két szemem . . .

S így rajta kapva egymást, — színelünk:
 Velőtlenül esett meg . . .
 S bosszant, hogy a veletlen így — esteleg —
 Sokszor játszik velünk . . .
 Ó, ego kin, hogy forró szerelm,
 Így viszonzást találjon,
 És fonnakadva hitvány balgaságon,
 Titkon s néman legyen . . .
 S vajj meddig tart ez így? . . . Örökre tán?
 Irgalmas ég! Örökre!
 És így borulna — vágtyol oídokolva, —
 Az örök éj ream? — —
 Ó, szánj meg! Szólj te! Nyisd meg ajkamat!
 Én nekikold nem eiek!
 Egy élet konzult ádni büszkeségnek:
 Nagy, veres aidozat! Amaranth.

A kaszinó-egyleti dalárda farsangi estélye.

— 1883. febr. 6-án. —
 — Kozelebb, közelebb, ide mellém a dívánra ereszkedj le, maga balos s már most mesélj el nekem, miket hallott, miket látott a dalárda farsangi estélyén?
 — Nagysád várakozása zavarba hozt. Engedj meg mégis, hogy kegyes biztatásaira mindenekelőtt két megjegyzést tegyek; elsőzor, hogy a leereszkedést Nagysád gyakorolja irányomban, és azután azt, hogy második kifejezése találó, mert ez estély sikerei meszeszerűek látomány és hallomány dolgában egyaránt.
 — Jó, jó. Ezt a farsangos kotozkodást ezuttal elengedem.
 — Köszönöm, e kegyre felettébb szükségem van, egyébként könnyen a predikáció hangjába tevedhetnék, holott emlékszem, hogy Voltaire szerint csak az nem jogosult, a nu unalmas.
 — Ne ejtsen kétségbe előkészületeivel.
 — Nagysádnak el kell neznie lekeletet után való kapkodásimat . . . faradt vagyok. Csataból jövök. Útközéte, melyet Karneval herczeg lesoványodott ellenfele a bojt ellen ma éjjel elvesztett. Ezzel a csatavesztéssel vége azon időszaknak, melyben nem a nap, hanem az éj után számítottak a napokat.
 — Megvagyok gyozodve róla, hogy a herczeg temetése ranghoz illo fénytel nem vége.
 — Meggyozódése alapos. A dalárda ezen estélye is nemcsak fesztelenség és kedélyes hangulatra nézve val a jólirő elődeivel való atyánságra, de egyzersmind méltó zárópontja volt farsangi bajjaink sorozatának. Sorrendben volt csupán utolsó, siker és látogatottság tekintetében batran elsőnek tenetem. Azonban referéndumom nem rendet kívánvan tartani, engedje meg, hogy ezt az összegűrt műsorozatot élen fektethessem. Tehát elsőzör „Bolondok indulója” ferikandál.
 — Ezt nem kívánom. Ki nem állhatom a pedantizmust. Hasonlóképen vagyok az ismétlésekkel. Ennek fel kellene tenni rólam, hogy a dalárda megzokott sikererőit van tudomásom. „Praecis őszhang”, „gáncsolhatatlan dallamkivitel” s több eféle, ugy-e hogy csak ilyes jellezőkkel fog rendelkezni?
 — Fájdalom . . . az a hala a Múzsának: igen! Mégis kérem alazattal, ezt a harmadik számot, ezt az „Allat-négyest” ki kell emelnem. Ez egy kaczagtató farsangi bohóság. Múlatott már maga az öletes bemutatás beszéd. A közönség ismetelt elsőre hatótával adozott azon sikernek, melylyel az áliatkarban, különösen Góser V. egy jóképű jorkshírri szeres alárcza alatt — disznokodott . . . kar, hogy a műsorban az igazi farsangi boldonságot csak ez az egy szam képviselte . . .

úrtól azt, hogy föláldozza magát a bérletszedésre, nem mondja és így nem tudjuk, de hogy az elv szegregasztása lapunk szerkesztőjének szól, s hogy az valóságos oldalbökés — már azt világosan látjuk. Hogy pedig az efféle kényes vádat per sundam-bundam felvennünk nem lehet, az a legvilágosabb. No hát legyen szíves cikkírő, s olvassa el lapunk 12 számában a „szünyű“-ről szóló cikkünket, melyet e lapok szerkesztője irt alá, melyben tavali életéből hangoztatta, habár kijelenté, hogy szolidaritásban áll az önkényt alakult bizottsággal, melynek ő is tagja. De tegyük hogy ez nem így van, tegyük, hogy a bérletgyűjtést a jelen körülmények között szükségesnek tartja. Vajon hasonlítható-e ezen viszony ahhoz, a melyre az „ildomtalan“ jelzöt használta? Gondolja meg csak cikkírő úr azt, hogy itt egy bizottsággal áll szemközt, mely egyrészlő a közönség érdekében, másrészlő a szinigazgatók érdekében működik.

Akkor egyébről sem volt szó, mint arról, hogy Csóka itt maradhasson-e vagy se? A közönség egyhangulag azt felelte rá, hogy: itt! De a zsebek azt felelték, hogy: ne!

S a közönség szót akart fogadni a zsebek, mert az nagy úr! Jelenleg így áll a kérdés: buk-jék-e meg az első évben már szintársulatunk vagy se? S erre ismét azt feleltük, hogy: ne buk-jék, mert azt röstellenők mi Zombor sz. kir. város polgárai, a kik építették ezt a színházat. De a közönség zsebe ismét tiltakozott ellenünk? S mi történt? Az, a mit e lap 12. száma előre megjósolt A bérlet félig sikerült. S míg a Csóka érdekében önfeláldozólag működök sikert arattak, de be nem folyták a szünyűbe, repertoirt meg nem állapították, kanapé-pörököt el nem intéztek, hanem nyugodtan néztek azt a sokféle viszásságot a mi itt akkor előadta magát, mert természetesen nem is volt joguk beleszólni, addig a jelenlegi 7 tagú bizottság a félig sikerült bérlet fejében hetenkint üiéseiben megállapítja a repertoire-t, gondoskodik arról, hogy új tagok, fővárosi művészek s vidéki jelesebb színészek szerződtesse, illetve vendég-szerepeljenek, s egyzóval odahat, hogy a min lehet, azon segítsen. Ez tehát az elv szegre akasztása? Tehat ha consequens lett volna lapunk szerkesztője, akkor nem járult volna hozzá a bérletgyűjtéshez? Csak gondolkozzék cikkíró úr kissé a doig felett. Mi a maga is elismerték azt, hogy az illetök önzetlenül buzgólkodtak, csak nem talltuk Csóka társulatával szemben helyén valónak. De nem tartjuk azt jelenleg sem annak, mert megjogzódésunk az, hogy itt a szünyű mudaddig nem fog prosperálni, míg a 2000 forintnyi subventiót nem ad. S ezt be fogja latni hovahama-

rabb minden ember. Jöjjenek tavasszal, jöjjenek öszszel a nemzeti színház tagjai Zomborba s ha itt a közönség 3—4 hónapon át folyton megtöltendi a színházat, akkor nevezzenek be nünket, a minek csak tetszik. Ha pedig nem töltöndi meg akkor a roppant nagymérvű kiadások mellett, (melyek közt a fütés a legkisebb szerepet játsza) meg kell bukni a társulatnak ha némileg is megfelel az itteni igényeknek. Vagy legalább is ilyen színház, vagy subventió: egyéb itt nem segít.

—zs.—

Fővárosi levelek.

(Egy nagy halott. — Rózsaláncz és vasbilincs. — Egy karperecz története. — Szegény tatár! — Egyletek. — Országos magyar egylet.)

Ismét egy nagy halottunk van!

Fiatal volt még és vidám. Szemeiben pezsgő életkedv, arczán gondatlan boldogság honolt, egész lénye jó kedv és vidámság volt s amerre járt kinyitlakt az öröm virágai, a szívek kitárgultak, a vér pezsegni kezdett és a lelkeken mámoros bódulat vett erőt. . .

És most nincs többé.

Fiatalsága elhervadt, az életkedv kialudt szemeiben, s vele kialult a jókedv és vidámság. Öröm helyett mindenféle gyász és szomorúság; a szíveken bánat a lelkeken bú: meghalt Carneval hercege.

Sírba tettük s eltemettük.

És most siratjuk a fiatal halált.

Mert ő nagyon kedves volt mindnyájunknak, és mindnyájunk szeretetét osztatlanul bírta, hiszen elützte lelkünk sötét gondolatait s elaltatta vidor pajzsánál a szívek bánatát.

Sokan, sokan kegyelettel fogják őrizni emlékét, különösen pedig azok, kiket rabságba ejtett, s kedves rózsalánczokkal köttözött meg, s akik felé most Hymen asszonyok (csak nem tételezzük föl róla, hogy magáról megfelelkezve, még be nem volna kötte a teje) nevet sokat ígérő, biztató, bátorító, mosolygással.

És mert a siron is virágok nyilnak, ekként hajtának ki Carneval hercege hantján azok a piros mosolygó rózsák, melyeket Anzor gondoz, ápol, hogy aztán Hymen leszakasztassa őket s megfonhassa azt a híres rózsalánczot, mely némelyeknél soha el nem hervad, mindig mosolyog, illatoz; másoknál azonban átvaltozik vassá, s lesz belőle rab-bilincs, melyeket oly nehéz elviselni s melyből olyan nagyon-nagyon szeret-nének egynémelyek megválni.

Ez utóbbiakhoz tartozik egy grófi-pár is, melynek neve a legfényesebb magyar magnás nevek között említtetik.

A család egyik kiváló tagjának nemrég viselt maga állására kellene csak célzást tennem, hogy e névrol letejtem az inkognitó fátyolát; de ennyire nem akarok indiskrét lenni.

Elég az hozzá ennél a párnál is vassá változott már az a bizonyos rózsaláncz, s mint hogy ök már állásuknál fogva sem rzhajtak azt le magukról, mundeigyik a maga módja szerint iparkodik könnyebbé tenni annak elviselését.

A férj erre keres szórakozást, a nő amarra, és bi-

zonyára talál is mindakettő, mert békességesen megférnek egymás mellett, s nem igen lehet hallani ama bilincsek zajos csörrenését.

A multkoriban azonban mégis kiszivárgott a nagyvilágba egy kis pikáns történet, melyet e bilincsek csörrenése regél el.

A grófnőnek egy igen becses és értékes karperecz volt veszendőben.

Tüvé tették az egész házat, de nem akadtak rá sehol.

Az ékszer családi ereklye volt s roppantul sajnálták eltűnését. A grófnőnek eszébe jutott, hogy pár nap előtt egy este rajta volt az elveszett ékszer.

Egy rendőrtiszt, kit a férj hívott a házhöz, elővette a cselédséget, szigoru vizsgálatot indított, mely azonban egyelőre nem vezetett eredményre. Azaz, hogy az eredmény mégsem maradt el, ami a kocsis vallomásának közzönhető.

A kocsis ugyanis szintén kérdőre vonatván, kijelenté, hogy ő a kérdéses estén nem kocszott ömeltősgával, aki akkor egy bérkocsist vitt igénybe.

A bérkocsist nagy ügygyel-bajjal sikerült felhajt-szolni, e aztán azt vallotta, hogy ő semmit sem tud a kérdésben levő ékszerről, tessék azt a képirő-utca * számú házában keresni, a hova ő a méltóságos asszonyt amaz estén szállította.

A rendőr elment a képirő-utca * számú házába, s belopogott egy igen csinos — huszárkapitány ur lakásán, hol az ékszert csakugyan meg is találta s visszajuttatta a méltóságos grófnőnek.

Pár óra múlva a gróf fölkereste (— nem a huszárkapitányt, — mert erről ő nem hallott semmit! — hanem) a rendőrtisztet, s jelentette neki, hogy az ékszer már megkerült, nejének egy ruhája zsebében volt, melyet amaz este viselt. . .

A rendőrtiszt némán hajtotta meg magát s mikor a méltóságos gróf ur eltavozott, nem állhatta meg el ne dörögje magában: „Szegény tatár!“

És hogy a farsang elmúlt, ismét beáll majd a komoly munkalkodás ideje. Különösen tapasztalható ez már is az egyes egyletek részéről, melyek mindent elkövetnek, hogy a kitűzött céljukat minél jobban megközelelt-sék. Persze, hogy mint mindenben, a mit tulhajtának, úgy az egyleti életünkben is sok már az abusus. Annyi már nálunk az egylet, hogy kétségbejött. Ugy leszünk nemskórára, mint az amerikaiak, a kik szintén szörnyen művelik az egyleti kultust s csaknem mindegyikük tagja valamely egyletnek, elhatározták közelebb, hogy alakítanak egy „egyletnélküliek egyletét.“

Ime a fiából vaskarika!

No de most igazán nagy dolog készül. Nem kevesebbről van ugyanis szó, mint országos magyar-egyletről a vidék minden városára, az ország minden községére kiterjedő szervezettel. A mozgalom vezetője Arányi Dező ó „Gott erhalte“ pörből is ismert fiatal zsur-nalista, kit a felvidéki magyaryúk érdekében kifejtett eredményes működéséért a pozsonyiak arany tollal, a csallókőiek pedig ezüst tentatúrával tüntettek ki. A jó kedvet tehát meg van; de kérdés: elég-e ily nagy eszme sikeréhez egy száll aranyos penna, meg egy ezüst tentatúrá? Az ilyen mozgalomhoz igen kell, sok pénz, abból pedig a magyar irónak nemigen sok van; Ará-dnyinek sincsen. Nem az ő hibája, de hiba!

— No lássa maga, én azt nem csudálom. Zeneirodalmunk hasonló mulatótt oktondiságokkal nem igen rendelkezik. Dicsierendő a dalárna faradozása, hogy ilyesmit mégis ad; mert az idegen efféle műdarabok átütetése mai magában nagy nehézségekkel jár. De beszéljen nekem valmit a 2-ik számról, az utolsó Rimoczy-ról, Decker Gy. elbeszéléseről. Erre különösbbe kivanaci vagyok.

— Ez lehetetlenség rámnézve. Nem hallottam.

— Hogyan, ah igen, bizonyosan az ivoszoba gyakorolt Önré nagyobb csabítást!

— A vád ilyenén fogalmazása ellen egyenesen tiltakozom. Hanem legnagyobbról részben csakugyan az ivoszoba miatt nem hallhattam. Nagysád értesülési sokoldalnak. Ezek között — bizonyára a szomorubbak között kell alinna azon tudomásnak is, hogy a mi férfiközönségünk tekintélyes részét nagy mértékben hatja át (litermértetek) bizonyos igazságszeretet, úgy annyira, hogy ez nem ritkán egyéb, a nemesebb élvezetek iránti ingert is hátterbe szorít náluk. Ez a háttér volt ezuttal a tánczteremmel kapcsolatos etkező, a hol akkora volt a zsiabj, hogy az a felolvasás teljesen hallhatatlanná (egy „l“-lei írva) tette. Biztosított Nagysádot, hogy minden elzekermet elövettem, mikép Rimoczy ur sorsába magamat bevassam. Hasztalan. Minőssze az iralyak gyakorlottsága, egy-egy színelvisek gondolát volt az, a mi hoztam eljutott. Azt hiszem különben, találkoztam Nagysád lefogásával, ha azt tartom, hogy egy hosszabb elbeszélése a másóra történt fejtetele nem tartozik a szerencsés dolgok közé, midőn egy közönséggel állunk szem-

ben, mely szapora, sziporkázó bohóságokat vár s kivált a mely — tanczra készült. A felolvasó hangja, értelen-ségénél fogva sem bírta magát a morajon keresztül torni. A felolvasó gyorsan es keves hangteljesse olvastott.

— A felolvasó rovasára mondja Ön mindazt?

— Ellenkezőleg. A felolvasónál alig ismerek rokonszenvesebb férfit. Tehetségerőtel meg epen meg vagyok gyozodve. A honnan alitahotom, hogy Nagysádot is, magamat is a „Zombor és Vidéke“ fog karpótolni, mely az elbeszélet hozza.

— No s tanczolt egyáltalán nem akar becélni. — Avagy ellensége ön a táncznak?

— Bocsánat Nagysád, épenséggel nem, azaz nem vagyok ellensége. Egyáltalán nem tartok a philosophus-sal, a ki azt mondá, hogy: ilyest csak önkívületben járhat az ember. Csakhogy mint mondan, ném rendet kívántam tartani beszámolásaimban. Igenis „megpendült egyszerre Sándor száraz taja.“

Zengő szerszámokkal kísérte bandája . . . s kezdetét vette a csárdás. Csokonai szerint: „ez a mi hiú, szapora és rendetlen tánczunk, melyben az asszonyse-melyek is ugrandoznak, olelkeznek, keringenek, egész formájaval mutatva, hogy — tot eredetu“ . . . Eredete-teret való tekintet nélkül, igazi jókedvvel jarta mindenki, a ki jarta. Pedig sokan jartak. A teremben volt megállami vaio hely. Minden pár kézzel-lábbal zsakua-nyoitó ki azt a talpaitányi terti, melyhez hozzájuttott.

Nem halgathatom el az estélynek egy érdekes jellemvonását. Jól esett a magyar szépségek mellett egy ügyben faradni latni városunk szerb szépségeinek nagy

számát. Szíves válasz-e ez a Csitaonica estélyére. Nem kereseim. Mindenesetre felmegiótt eseménye ez társas-életünk viszonyaiiban, mely eddig oly kevés jelét adta az egy ézelemben való összeolvadásnak.

— No és ki tetszett önök mind e szépségek közül?

— E kérdés nagyon fogós nagysád! A Zombor és Vidéke tudtommal negy tudósítót küldött ki, hogy a szépségeket jegyzékbe vegye. Nagy feladat ez ott, ahol a mellett hogy az első négyest 76 pár, a colót 32 pár tánczolja szünóra után, még az oszlopok kereteit is ülo-hölgyek sokasága képezi.

— Hogyan? Pétezselymet árulók?

— Épen nem. Mamák és itt-ott leányok, a kik eleve elhatározták, hogy nem tánczolnak.

— A kik azonban feltételeiket következetesen meg-szegik, ha alkalmuk van rá.

— Ha úgy volna is, az csak a nőnem ha gyom-nyos állhatatosságról térszen bizonyoságot. A felettebb való következetesség nem erénye a nőnek.

Maga csakugyan a predikatio hangjába kezd keveredni.

— A bójt kezdetét vette; van hozzá némi alkal-mam és jogom. Aztán meg lássa Nagysád, reggeli ó óra-kor hagytam ott az estélyt; — négy nap alatt immár a harmadik éjjelem aludtam. Ezt, ha nem mondanám is, fecsegésimben érezhethe. A napok jelvénye nem a csörgő sipka többé, hanem az olvasó!

Laczkó.

Vajon lesznek-e és kik lesznek a zsebbevágó fogatkozások korrektoirai? Mert Ardényinak fölőirata a „Magyarország”, melynek Grünwald Béla, Baró Thöbuss, Lehoczy Tivadár, Moldovay Gergely stb. szerénykednek és buzgokodnak a magyarországi eszméik körül, csakis hathatós támogatás mellett fel lehet meg nagy feladatának s csakis úgy állhat fenn, ha nemzeti érzületűl áthatott polgárok egész zöme támogatja.

Vajha sikerülne az országos magyar-egylet felvirágzása!

Hevesi József.

Színház.

Szombat, február 3-án „Boccaccio”, Nyilvas Irma jutalomjátékául. Ez előadás megőrizte a közönséget, hogy színdarabok mind tehetség, mind akarat dolgában egy névvel állanak a vidék bármely szívesével. A „Boccaccio”-t láttuk nem egy vidéki színpadon, de jobban, országosan jobban. Minden legkisebb szerepük jó kezében volt s leszámítva a karok gyengeségét s egyik másik színésznek természetes fogyatkozásait — a darab úgy ment, a mint csak a legszörnyűbb igyek megkövetelhetik. A karmester igazán érdemeket szerzett e darab betanításával, bár abból sokot levont az, hogy folyton piszegett az énekeseknek, valahányszor előlekedtek azok arról, hogy pianó tartoznak énekelni. Még a comedia dell'arte is tartható volt, pedig az elől minden vidéki színházból megesséik a közönség. Szép jelenség volt Nyilvas a főlegan Boccaccio jelmezeben s éneke valamint játéka egyaránt megérdemelték a szép baberkoszorút s csokrot a mint kapott, valamint a tapsokat is s többszöri kihívásokat. Kiss (Pietro) első megjelenésével derűseget kelített, mely biztossá számára a közönség rokonszavát. Tiszai (Skals), Matuszka (Beatrice), Hivasi (Loterings), Bodor (Isabella) mindannyian megállították lényüket. Dobo (Lambertuccio) igyes naskajával eleven komikai tehetséggel folyton nevettek s különösen bebizéltette magát a közönség kegyele egy-egy sikerült couple-jával, melyek közül az tetszett legjobban, mikor a színházi delizitőr szolt, melyet tetéz meg az is, hogy mindkét direktor családja egy lánykával szaporodott. De „nem bírja, kiálja!” Tarjan E. (Petronella) igen kedvesen játszott és jól énekel. Halay E. (Flametta) nagy buzgalommal fejtett ki a nehez ének-parthé betanulásában. A Boccaccio barátjai kivéve Nyireghyázt — Kisse jobban nyelhetnének a karmester utémpalcájára.

Vasárnap, február 4-én „A piros bugyellár”. Aranyosné asszony első fellépésével megnyerte a közönség osztálytalan tetszését. Jatekai, mely eleven, s átgondolt lépten-nyomon megtapsolta a közönség, ennek pedig általános tetszésben részesült. Aranyosnéval tehát ketszögkiválti sok nyert a tarsulat, s hiszünk is, hogy a közönség most már süröbben fogja az előadásokat látogatni. A vidám, s csaknem a kicsapongásig kedvű Zsófi alkalattában Aranyosné ötletes s tetszéspesz színésznőnek mutatta le magát. Kar hogy sokkal többet forgott, mint kellett volna, s kar főleg, hogy két ogy couple-formát adott szót a darabba, mely jóízűs mellett lehet ogy tanuskönyv. Berkó (Torok Mihály) szerepet hogy töltött ne mondjuk, egészen elégette. Földeti rozsz volt Kiss (Siliusz) a kiról ezt nagyon ritkán lehet mondani. A többi szerepek helyei-kezel megállították a sarat.

Hétven február 5-én Bodor Etel javára „Rang és mód.” Nagy új szerepeltanással láttuk ez este a jó Szegedi bácsi köcsög becsu drámáját. Nyilvas játszta Clarissé-t. S elege drámailag. E teren sok színeset kívánunk neki. Csak orszékdék az állpáthozott. Bodor a jutalmazandó (mert a főleg sem teit ház jutalomnak ugyan keseru jutalom lehetett) írmát, a nagy, szende lánykát kit-ott drámai verve-el alkálta, míg Aranyosné (Banna Géry) sikerült teljesen megnyerni a kevesbe vermes igényékekkel biro közönséget. Kremer Sándor jólogta fel szerepet. Berepi (Banna Gábor) ezuttal is gondot s farsadogot fordított szerepre, melyet lékesület s mely értelmelem adott. Tarjan E. (Erzsébet) mint mindig, most is tokeletesen otthon volt szerepében. A rendező saghyt arra kérjük, hogy jobben gondja legyen a szaloni berendezésre. Sehol se látta azt, hogy szaloniab a kaudáló élé engere-t lesznek s arra theaszesteket szorványosan. A bitörök előjezesében sem izés, sem tapintat nem volt. Azután meg egy abak folyton nyitva állott s egy pár kosza, hű neze ott az előadás. Vajon nem lehetne ezeket a fölösleges individuumokat onnan eltávolítani?

H I R E K.

Élrevaló indítvány tetetett a bajai ipartársulatnak márt hó 21-én tartott választmányi ücsében. Ugyanis Schmetzer Ferencz ur azon indítványt tetek, hogy tekintettel azon körümenyre, miszerint városuk iparosi közül igen sokan vannak, kik bár képesseggel bírnak, de anyagi helyzetük nem enged meg kialiltassánu való részvételüket, indítson a tarsulat mozgalmat egy bizottság szervezesere, mely bizottság gyűjtések által a képesseggel bírók, de szorint anyagi helyzetben levőknek modot nyújtson arra neze, hogy ezek az ország fõvarosában 1885-ben rendezendõ országos iparkialiltasson részt vehessenek.

A zsegedi állandó vegyes fölülvizsgáló bizottság, a mely a vízvezeték következteven ideiglenesen felfüggesztetett, a honvedelmi miniszter által újra szervezte lett s a folyó evben az alábbi napon fog egybegyűlni: febr. 12-én, marc. 1-én, apr. 2-án, majus 1-és 2-ik napján, junius 1-és 2-ik napján, julius 2-án, augusztus 1-én, szeptember 1-én, október 5-ik, 6-ik, 19-ik és 20-ik napján, november 2-án, végül deczember 1-én. A bizottság polgari elnöke Pally Ferencz polgármester. A zsegedi állandó vegyes fölülvizsgáló bizottság hataskere aia a következő sorozó jarások tartoznak: Bacs-Bodrogmegyének leiso első, leiso második, telecsaki második, tiszai első, zenta-vari sorozó jarasai, Bekesmegyének oroshazi sorozó jarasai; Csanadmegyének központi és Mako vari sorozó jarasai; Csongrádmegyének összes sorozó jarasai; Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyeek Kiskun első, halyasvari és felegyházavari sorozó jarasai; Torontál-

megyének nagy szentmiklósi és törökkanizsai sorozó jarasai; végül a hódmezõ-vásárhelyi, szabadkai és zsegedi sorozó jarások. A zsegedi állandó vegyes fölülvizsgáló bizottság a 7-ik számú temesvári hadtest-parancsnokság alá tartozik.

A képviselõház bizottságaiból. A képviselõház kõrvényi bizottsága a mult napokban Vízolyi Gusztáv elnöklete alatt állst tartott, melyen Rakovszky Géza elõadása alapján tárgyalattak a 24-ik sorsjegyzékbe foglalandó kõrvények. E kõrvények részint a néptanítók nagy nyelvre való kötelezesére, részint a marhavész elleni biztosító-szõvetkezetekre, a Rába-szályozásra, a a megyei tisztviselõk nyugdíjazására, az adókezelés reformjára sbrre vonatkoznak, és legnagyobb részét régiibb határozatok értelmében nyertek elintézését. A képviselõház közoktatásiügyi bizottsága Baross Gábor elnöklete alatt tartott ülésében folytatta a középiskoláról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását s a 48-ik §-ig haladt.

Hoffmann Frigyes újvidéki kir joggyakornok a zombori törvényszékhez algyömböve nevezetett ki.

Csõdbeszûntetés. Vagyonbukott Mirosvayevits Pál újvidéki kereskedõ ellen nyitott csõd, vagyonhiányában beszüntettetett.

Pályázat. A zentai járásbírói állásra. — A dohányáruda raktárral ellentett újvidéki kir. II. oszt. jóvámhivatalnál az elemori állomásra, mely 500 ft fizetés és 150 ft lakpenzen van egykõtvete, pályázatot hirdet a zsegedi pénzügyigazgatóság.

Színházi hír. Ma lesz Tarján Erzsébet tehetséges színésznõnk jutalomjátéka. Elõadásra kerül a „Nõuralom.” Elsõ ízben a közönség vajmi kevesse tûntette ki e szorgalmas és jeles drámai színésznõket jutalomjátéka alkalmával s most helyrehozhatná mulasztását. Tarján E. Erzsébet folyton játszik s mindig tetszéssel találkozik, illo tehát, hogy a jutalom se maradjon el. Fõlõtte melegen ajánljuk a jutalmazandót a közönség figyelmébe.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy hírneves kisvárosi orvos — mint vele történt dolgot — beszeli, hogy egyjel egy gazdag beteghez hivatta, annak megvizsgálása után aggodalmasan rozagatta fejet és kinyilvánította, hogy igen szükséges volna a papot, a városi jegyzõt és a család ügyvédet elhivtatni, Az illeto urakat ki is ugrottak agyukból és meg is örkeztek azok lehetõ gyorsan. A leikesz fölfogta a helyzetet és azt mondja az orvosnak: „Barátom! hisz ez az ember reszég!” „Igazsága van”, feleli az orvos, „de hát azt hiszi ön, hogy én leszek az egyetlen szamar, a kit egyjel után 1 orakor boldogjába az agyból kiugratnak?”

Az ügyvedek és az õllõ. Két ügyvéd, kik a tárgyaláson lettek képviselõiteben majd lefaltak egymást úgy buzgalomukban, a törvényszéki épület elott egész szívesseggel kezét nyujtottak egymásnak és karongfoga tavozanak. Az egyik lel latta ezt, s a legközelebbi alkalommal nagy csodálkozást fejezte ki képviselõjének a tapasztalattal lelett. A törvény beszüntes ferha mosolygova valaszolta: „Mi ügyvedek az õllõhoz hasonlítottuk; azt hisse az ember, hogy szetvaga egymást a két kar, mikor összecsuksók, pedig csak az banja meg, a ki a ketto közé kerül.”

A színpadi csõk Amerikában úgy látszik mindenfelé bonyodalmakat idéz õk. St.-Luisban most a hírlapok foglalkoznak ezzel a kérdessel és azt követelik, hogy a színpadi törvényben szabályozzák a színpadi csõket. Okot erre az szolgálatot, hogy Miss Carlyon, az ottani színtársulat egyik elsõrendû tagja felbonította szerzõdését, mivel Stevens, az igazgató egyik darabban meg nem engedett modon szõkta õt megcsõkolni. Midõn azt kérdeztek, miben áll ez a meg nem engedett módja a megcsõkolásnak. A mûvésznõ azt felelte, hogy Stevens õt „V. Henrik módjára” szõkta megcsõkolni. „Ez alatt — magyarázta tovább a megsértett színesznõ, — azt a csõkõt értjük, melyet Rignault híres szerepében, mint Shakespeare „V. Henrik”-je ana jelenet vege, melyben a francia herczegnõt nõül kéri, alkalmazni szõkott. A herczegnõ hata mogé állt, két kezevel megfogta álla aialt fejet, hátra hajtotta fejet és felülrõl szajára csõkolta õt. Miután Stevens ur engem elsõzõ csõkolt meg így modon, a legközelebbi alkalommal annyira hátrahajtottam fejemet, hogy Stevens ur ajka államet erre; de meg így is utaltam az e fajta csõkõt és azõnfelül Stevens ur több ízben úgy tudta intézni a dolgot, hogy szajamra csõkolt.”

CSARNOK.

Az utolsó Rimóczy,*)

vagy egy IV. osztályú adótsízt szomorú, de tanuság története.

I.

Harminezhat esztendeig az adóhivatalt szolgálni nem gyerekség, több mint fél ember élet. A katonaságnál 30 esztendő tiszti szolgálat után már a nemesség jár, meg pedig díjtalanul, az adóhivatálnál pedig felviszi az ember egész a pénztárnokságig, 36 esztendő szolgálat után azon eljoggal: hogyha kedve tartja, minden alantast „per amicekenk” szólhatja anélkül, hogy ezt valaki rozsz neven vehetné tõe.

Peczák Prokop a geryeszegi adóhivatalt adópénz-

*) Itta és felolvasta Decker Gyula a zombori-kaszino-darab-egylet f. hó 6-án tartott farsangi estelyen.

tárnoka épen ezen faj emberekbõl való volt, 36 eszten deje, hogy becsülettel szolgált, de nem is vette tõe rozsz néven senki, talán még az uristen sem, ha néha napján, ha ugyan imádkozott, csupa véletlenségbõl még magát az uristest is csak „per amicekenk” találta titulálni, mert Peczák Prokop elõtt mindenki, ha elõljárója nem volt, csak amice volt, s ez a megszõllítés épen annyit volt, hogy nõtlen adótsíztnek, mintha csak azt mondta volna, hogy „ifjú” s a nõsnek pedig, hogy „ténusz”, kiki úgy magyarázta, ahogy akarta, Peczák Prokop ur nem törõdött vele, csupán egy emberrel törõdött, s ez „Rimóczy Balambér” valóságos VI. oszt. adótsízt volt.

De Rimóczy Balambér e kitünõ kegyet meg is érdemelte, mert kitünõ zongorista, páratlan kisbõgõs, remek fuvalás és utánozhatatlan énekes volt egy személyben, s hozzá oly szorgalmas adótsízt, hogy egy maga képes volt úgy dolgozni, ha a munkának neki fektett, mint egy hat lóerjú kukorica föltõgõt gép. És ez nem nagytás, mert Rimóczy Balambér nem hiába volt azon líptõmegeri felsõ és alsó kékvölgyi rimóczyi Rimóczy családnak utolsó sarjadéka, kinek családjája egy idõs a világhírû líptõi turo felfedezesével, de volt is erõ egy magába anny, hogy az egész geryeszegi adóhivatalt mindenestõl egy fordulóra a határa rakhatta volna, mert hát szállás, õles ember volt, hogy hozzá fogható embert adóhivatalt meg nem produkált, s emellett olyan csendes, jámbor ember volt, hogy talán még a légtõl is bocsánatot kért, ha történetesen alkalmatlankodása miatt az orróról volt kénytelen elhajtani, s ezért szerette õt Peczák Prokop ur olyan rendkívüli modon, már a mennyire egy adópénztárnok valakit szerethet, mert 36 esztendő szolgálat még a bádogot is megaczelosítja, hát még egy gyenge embert hogye keményitene meg. És csak ezen nagy szeretetnek lehetett az kifolyása, hogy Peczák Prokop ur Rimóczy Balambért egy vasárnap délelõtt hivatalos órában szõjabaja hivatta, hogy vele nem hivatalos dologról, hanem a geryeszegi nõegylet létesítendõ koncertjérõl beszéljen. Hivatalos órában nõegyleti dologról beszélni egy Peczák Prokopnak épen annyit mint adótsízt helyett valakinek szerelmes levelet küldeni! Ha ezt más merészelte volna tenni, képes lett volna, ha mojlában áll az illetõ nyomban elcsapni, de miután arra, hogy azt más merészelve, eddig eset nem volt, õ pedig maga magát elcsapni 36 esztendő szolgálat után nem akarta, így hát bevhatta Rimóczyt, — Rimóczy természetesen nem késett a meghívásnak eleget tenni és beballagott fonõkéhez.

— Amice Rimóczy! maga ugy-e muzsikális ember?
— Parancsára pénztárnok ur!
— Miféle zenéhez ért amice?
— A mihez akarja pénztárnok ur!
— Például a zongorához?
— Ahoz is!
— Hát még?
— Ezenkívül a fuvalóhoz, kisbõgõhöz és énekelni is tudok.

— De van-e bátorsága amice a nõegylet koncertjén ezen tudományával fellépni?
— Van pénztárnok ur!
— Akkor hát jó, ma délután nálam, már mint a feleségemmel jönnék össze a nõ-egylet mûkedvelõi, hát délután 4 órára nálunk legyen amice, de minden bizonynyal; maga is fel fog lépni, aztán szívesben ne maradjon a geryeszegi adóhivatalt.

— Ne féljen semmit pénztárnok ur, jõt állók magamért.

A pénztárnok ezen beszéd után a tollat kezébe vette, és íráshoz készült, a mi azt jelentette, hogy a társalgásnak vége szakadt.

Rimóczy meghajtotta magát s szó nélkül szívárgott ki a szõbaból, délután pedig a mondott idõben beállított Peczák Prokopéknál.

II.

Rimóczy Balambér zongora játékával elragadta a hallgatóságot, így még Geryeszegen nem zongorázott ember.

Senki sem tudta minõ darabot játszik, pedig a hallgatóság kizárólag a geryeszegi nõegylet tagjai képzõtek, kinek minden tagja, ha nem is született mûvész, de született kritikus, ismertek azok a stúz Mária-tõ kezdve egész a Höcher Péterig mindenféle áriát, ezt azonban még nem hallották soha.

A zongora hangszekrenye zûgött, a billentyük zokogtak, a pedáll nyugott és Rimóczy Balambér leine valahol a felhõk közt diszkrált Apollóval, mi ide lent hangzott saját szerzeménye, a líptõi emléik, mint a jégforrás égháboru, majd meg mint a tavaszi szello, Liptõ-vármegyének egész éghajlati változásai szerepeltek e darabban. (Folyt. kõv.)

NOVELLA-TAR.

Bûszke szívek.

(Élbeszélés.)

Itta: Müller Gyula.

I.

Ha nem: akkor menj!

— Új le ide mellém. Hallgass réam. Egy történetet fogok élbeszélni, mely téged legnagyobb mértékben érdekel. Ma 24 év számlász, én 91-et. Tudod-e, hogy ez az átmeneti korszak újiból feribua? Itt az idõ,

HIRDETÉSEK.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy az előhadott téli évad miatt

faárainkat

jelentékenyen leszállítottuk.

1-eső rendű eser hasábfá 13 frt.
 II-od " " " " 12 ..
 Tölgy hasábfá 9 ..
 a szállítási helyen.

Utaltványok kaphatók:

Weidinger és Goldsteinnél

Iskola-utca Csarsch-fele házbán.

Kerestetik egy jó házból való fiu tanonc gyanánt.

Bővebb felvilágosítással szolgál Littvay Dániel, kártyos, bezdán-ut 172. sz. (Dévay-kert mellett.)

AUERBACH R.

berlini

művésnök és pecsétnyomó gyáros
 ajánlja minden szakmába vágó művésnöki és pecsétnyomó munkát, mint pl.:

közsegi, egyleti és hivataltali pecsétjeit kaucukból és rézből.

Továbbá a legfinomabb kivitelben családti czimereket, monogrammokot.

Megrendeléseket e lap kiadóhivatala eszközzel, hol minta és árjegyzék folmuttatik. 10-3

hogy a tarka ábrándok himpóráit lerázd lelked szárnyairól. Itt az idő, hogy gyermek-reményeidet a való élet czejával cseréld fel. En naponta egy lépéssel közelebb jutok a sötét gödörhöz: te naponta közelebb jutsz az élet magaslatahoz. A gyermek hasonlít az agzhoz. A kettő között van az élet magaslata. Odáig feljutni époly nehéz, mint onnan — lefelé haladni. En feljutottam és lejutottam. Te már igen közel vagy hozzá. Ha fenn léssz: mit fogsz tenni? Beláthatod, hogy az élet magasabb czejekkel bír. Eddig játszóttal, ábrándoztál, rajongtál. Most tenned is kell. Oseid magasztos eszméidért harcoltál, hazáért véreztél. Mi volt ez? Az emberiség haladása. Minden véres csatáért egy-egy lépés a világosság felé. Ez volt őseid életcélja. A tiéd nem lehet az. Az emberiség történetének nagy vihara már-már kitombolta erjét. A nap fényesen ragyog. A test véreztet: betöltött hivatásod. Most következnek a lélek. A lélek harca magasztos. Nem oszlatja a homályt: fény honol mindenütt. — de növeli a fényt. A te hivatásod nem lehet az, mi őseidé volt. Kárdal ma nem harcolhat: az tompa fegyver a szellem villama ellen. Lehetnél a nyüzsgő emberek között vezérfáklya, lehetnél művész, költő s más egyéb is. En nem úgy neveltelek, hogy ezek közül bármelyik is inyédre legyen. Nincs számodra más, mint visszavonulva élni itt, őseid kastélyában, művelve a földet, mely táplálékot ad szegény és gazagnak. Kérded: ez legyen hát életcélod? Nem. Még más is. Mi? A boldogság. És aztán? Nevelni fogsz a hazának hasznos fiait, a társadalomnak munkás tagokat, az emberiség számára minta-férfiukat. Ez minden hivatásnál szebb hivatás. S én erre neveltelek. Megtanítottalak behatolni a szív titkos rejtekeibe, hogy ismerd a szenvedélyeket úgy, miként az erényeket. Megmutattam, hogy mindaz, mi az ember szívében lakozik, csak nemes és jó. Hogy minden ember erényes. Hogy minden embert szeretni kell. Jó-lehetet minden lépten-nyomon ellenkezőt látsz. Igaz. De ez csak látszat. Mert lásd: ha e látszatnak hiszsz, akkor te is rossz szívű, rossz lelkűvé léssz, s mivel sem különbözöl a többi emberektől. Pedig azok jók, erényesek, csakhogy saját tévedésed rajbíja. Ók is hisznek a látszatban. Az emberiség romlottsága: egy szörnyű tévedés. Mindenki bizalmatlan. A bizalmatlanság szúli az idegenkedést; az idegenkedés megöli az ösztimeséget. S a ki nem ösztimate, az nem számíthat ösztimeségre, többet bizik saját családságában. Így lesznek az emberek rozak. S belátod, hogy ez tévedés? Ha mindaz másképp volna, vagy lehetne: nem lenne sem erény, sem bűn. Gondolkodjál ezen. Mért nem bizalmatlan az ember egy csesemő iránt? Mert csalásra képtelennek tudja. De ellenkezőképp nem így van. Beoltottam szívedbe az emberiség iránti szeretetet. Ismered minden bűn s rozszaság kutejét, ki tudod minden ember gyarlóságát meenteni. Csak számi tudod a rozszat: gyűlölni senkit. És hogy önmagadnak légy legnagyobb ellene, legszigorubb bírja, legkegyetlenebb hóhétra, beléd oltam a büszkeséget. Ez a büszkeség irtozik a szegényről. Ez megöltja, hogy olyat tégy, mi miatt pirulnod kell. Tehát ma 24 éves vagy, én 91. Eletelemnek egy célja volt mióta te a világra jövével s mióta hazám . . . de hagyjuk ezt! — az hogy téged olyannak neveljelek, hogy képes légy a szó valódi értelmében nevelni. Nem mondanak ezeket most, ráérnek mások is. De ki tudja? Tán holnap esem a sötét-ségbe . . . tán holnapután már . . .

Az, a ki így beszélt, végigsimítá ránczos kezével veritékes homlokát, aztán az atyai szeretet legforróbb jeleivel tekintett a mellette ülo ifjura, ki sötét szemével oly komolyan nézett, úgy átérezve minden szó jelentőségét, figyelt s hallgatott.

Némi szünet után tovább folytatá az agz:

— Képtelen vagyok mindezeket most mondani meg. Ezzel nem követek hibát, mert te már nem gyermek, te férfi vagy. Mit tettem én veled? Tanítottalak. Mit akarok most tenni veled? Boldogítani. És aztán? Meghalok; de a sírból is kinyul kezem, hogy tovább vezesselek; nem fogod látni e kezét, de érezed mint kor-mányozza lépteidet. S te majd ábláni fogod nagyatyvád porait, ki még élt, korán elhunyt apád-s anyádat helyettesíté, ki úgy halt meg, hogy rád nézve még halva is éljen. Ez lesz az én jutalmam. Te ezekkel az erős, ifju kezeiddel megáldod reszketeg fürteimet, s ezt a halvány, élettelen arzot emlékedbe zárod. Oh mily édes tudat! Aladár! En azt ígertem, hogy egy történetet beszélek el, mely rád nézve nagy fontossággal bír. Mielőtt azt tenném, egy kérdésemre felelj. E kérdéstől függ fáradozásom sikere, s boldogságod. Azt hiszem tisztában vagyok e kérdéssel. Hiszen mi lehet előttem kérdés, mi téged illette? Ismerlek . . . Mégis. Hátba csalóltam. Szólj: szeretsz-e már az ifju szív szenvedélyével, tüzevel egy nőt? (Folyt. köv.)

NYILTTER. *)

Nyilatkozat.

Miután köztem s e lap kiadója között oly természetü elvi differenciák merültek föl, melyek lehetetlennek teszik e lapnak általam való további szerkesztését, emel fogva a mai naptól fogva megszüntem a „Zombor és Vidék” szerkesztője lenni. Miután a nagy közönséggel de különösen elvártaimmal szemben oly körtelenség háramol rám, mely legalább is keses színben tünethetné föl hirtelen visszalepésemet, — emel fogva kijelentem, hogy a mennyiben a helyi viszonyok ezt lehetővé teszik, már a legközelebbi napokban folytatni fogom hírlapírói munkásságomat természetesen más czímen, de az eddigi programmal s az eddigi munkatársakkal, mert is ezenek fölkerem lópom eddigi anyagi és szellemi támogatott, sziveskedjenek e változásról kegyesen tudomást venni s új vállalatomban engem továbbra is támogatni. Kelt Zombor-tan 1888. évi január hó 7-én.

Müller Gyula.

Nyilatkozat.

Miután közünk s a szerkesztőség között olyféle differenciák merültek föl, melyek a közös együttműködést lehetlenné teszik s a maradás nemcsak nem lehetetlen, de Müller Gyula ur kilepése szerkesztőségből ugyszólván szükségessé vált, indítatva érozak magunkat a következőket tudomásra hozni. Elve is kijelentjük, hogy haszontalan s homis híreknél eljegy vegyük, hogy lapunk csakugy, mint eddig hetekenek őszor fog megjelenni s közönséget nyújt nekünk az új szerkesztő ur a kta legközelebbi számban programját ki fogja fejteni, valamint a pontos betartásról s lapunk kiállításának sokoldalúságáról gondoskodni fog. — Az időközben beküldendő kéziratokat stb., kérjük egyelőre hozzáuk czímenni.

Nadasch, Muzsik és Partlics

a „Zombor és Vidék” tulajdonosai és kiadói.

*) E rovat alatt közölttekért felelőseget nem vállal a Szerk.

Felölő szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és laputalajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

NADASCH, MUZSIK és PARTLICS

könyv- és könyvmodája Zomborban.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, hogy jól berendezett és jelentékenyen megnagyobbított

könyvnyomdánkban

felvételnek olesó és pontos kivitelben mindemémü

egyleti és takarékpénztári kimutatások,

valamint

teljes egyleti berendezések nyomdai elkészítése, minden országos nyelvben irt művek nyomtatása, s különösen ajánljuk

kereskedelmi s iparvilágban divó nyomtatványainkat stb.

legfinomabb s legdivatosabb kiállítását.

Nyomatott Nadasch, Muzsik és Partlicsnál Zomborban.